

РЕЦЕНЗИЯ

по конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“

в професионално направление

4.5. Математика (Обикновени диференциални уравнения, Хамилтонови системи и приложения),

за нуждите на Софийски университет „Св. Климент Охридски“,

Факултет по математика и информатика (ФМИ),

обявен в ДВ бр. 56 от 30.06.2023 г.

Рецензиията е изгответа от: доцент доктор Ангел Иванов Живков – Софийски университет, Факултет по математика и информатика, катедра „Диференциални уравнения“, в качеството ми на член на научното жури по конкурса 4.5. Математика (Обикновени диференциални уравнения, Хамилтонови системи и приложения) съгласно Заповед № РД 38-520/29.08.2023 г. на Ректора на Софийския университет.

За участие в обявения конкурс са подали документи следните кандидати:

1. **Георги Иванов Георгиев**, главен асистент доктор ФМИ, СУ, катедра „Диференциални уравнения“

2. **Светлин Георгиев Георгиев**, главен асистент, доктор ФМИ, СУ, катедра „Диференциални уравнения“

Първият от двамата кандидати, Георги Иванов Георгиев, оттегли своята кандидатура, тъй като междувременно спечели предишен конкурс за доцент в същата катедра „Диференциални уравнения“, ФМИ, СУ.

Оттеглянето на вече доцент Георги Иванов Георгиев е регистрирано с писмо от Ректора на СУ от 15.09.2023. Затова ще рецензирам единствено кандидата за доцент Светлин Георгиев Георгиев.

За Светлин Георгиев Георгиев

Представените по конкурса документи от кандидата съответстват на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за условията и

реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ (ПУРПНСЗАДСУ).

Научни трудове

За участие в конкурса кандидатът е представил две работи.

Съвместната с T. Xiang статия

T. Xiang and S. Georgiev. Noncompact-type Krasnoselskii fixed point theorems and their applications. Mathematical Methods in the Applied Sciences, Vol. 39, Issue 4, 2016, pp. 833-863

е публикувана в списание с висок Impact Factor, в което Светлин Георгиев е член на ред-колегията.

В статията се предлагат методи за решаване на различни видове пертурбационни уравнения, възникващи в приложните науки. Тези методи са базирани на обобщения на абстрактни теореми за съществуване на неподвижни точки x на операторни уравнения $Tx + Sx = x$, където x принадлежи на изпъкнало затворено подмножество на Банахово пространство, а операторите S и T са от различен тип. Посочени са 8 такива варианти на теореми.

По-нататък следват приложения на гореописаните резултати. Уравнението

$$\left[v_3 \frac{\partial}{\partial x} + \sigma(x, v) + \lambda \right] \psi(x, v) = \int_{\mathbb{S}^2} r(x, r, r', \psi(x, v')) dv'$$

задава асимптотиката на разпределението на енергията $\psi(x, v)$, зависеща от променливите $x \in [0, 1]$ и $v = (v_1, v_2, v_3) \in \mathbb{S}^2$, функциите $\sigma, \lambda \in \mathbb{C}$ и r са известни. То характеризира възможното изтичане на енергия по границите на канал ($\psi(0, v)|_{v \in \mathbb{S}^2}$ е входящата, а $\psi(1, v)|_{v \in \mathbb{S}^2}$ е изходящата граница).

Формулирана и доказана е теорема, че ако са в сила 4 условия, то горното уравнение има решение и то е единствено.

В следващ параграф е разгледана задачата на Дарбу в първи квадрант

$$\begin{aligned} u_{xy}(x, y) &= \lambda u(x, y) + \mu g(x, y, u(x, y)), & x \geq 0, y \geq 0, \\ u(x, 0) &= \phi(x), \quad u(0, y) = \psi(y), \end{aligned}$$

където λ и μ са неотрицателни константи, ϕ и ψ са C^1 -функции и g е непрекъсната.

Намерени са условия за λ , μ , и g , при които горната задача на Дарбу има глобално C^1 -решение u , производната u_{xy} съществува и е непрекъсната. Доказателството на тази теорема е разбито на 12 леми и две предложения.

След това, авторът разглежда клас от диференчни уравнения

$$\Delta u(n) = a(n)u(n) + \lambda b(n)f(u(n - \tau(n))) + g(n), \quad n \in \mathbb{Z},$$

където $\Delta u(n) = u(n + 1) - u(n)$, a, b, τ и g са ω -периодични функции, а λ е константа.

Посочени са различни видове условия за a, b, τ, g и λ , при които можем да гарантираме съществуване на решение $u = u(n)$, както и да оценим ръста на тези решения.

Накрая е доказана теорема за съществуване и единственост на решението на пертурбированото уравнение на Волтера

$$u(t) = \int_a^t k(t, s)u(s)ds + f(t, u(t)), \quad t \in [a, b]$$

за специални стойности на ядрото k и пертурбацията f .

Вторият представен от С. Георгиев научен труд е самостоятелната книга (402 страници)

S. Georgiev. *Integral Equations on Time Scales*, Atlantis Press, 2016.

Съгласно WikipediA, "In mathematics: Time-scale calculus, the unification of the theory of difference equations with differential equations."

Книгата на С. Георгиев е допълнение на основополагащия труд

M. Bohner, A. Peterson, *Dynamic Equations on Time Scales: an Introduction with Applications* (Birkhauser, Boston, 2003).

Формулирани са над 50 нови теореми, необходими за практическите пресмятания на различни интегралните уравнения върху времеви скали и свеждането на динамични до интегрални уравнения. Разбира се, доказателството на повечето от тези теореми е сравнително лесно.

Разгледани и решени са стотици конкретни примери на

– интегрални уравнения на Волтера,

- интегро–диференциални уравнения,
- уравнения от Фредхолмов тип,
- интегрални уравнения на Хилберт–Шмит със симетрични ядра,
- трансформация на Лаплас,
- решения във вид на редове ("series solution"),
- нелинейни интегрални уравнения върху времеви скали.

Теоретическата част на книгата, плюс подробните пресмятания в нея, по мое мнение я превръщат в добър учебник по "Time-scale calculus".

Преподавателска и учебно–педагогическа дейност. Светлин Георгиев има отличен списък от водени от него курсове.

Задължителни – във ФМИ или БФ на СУ:

- „Диференциални уравнения и приложения“ спец. „Информатика“
- „Уравнения на математическата физика спец. „Приложна математика“,
- „Частни диференциални уравнения“, спец. „Математика“,
- „Математика и информатика“, спец. „Биология“.
- „Математически анализ на функции на много променливи“, спец. „Инженерна физика“, „Медицинска физика“.

Избираеми курсове – във ФМИ СУ:

- „Вълнови изображения“,
- „Интегрални уравнения“,
- „Тензорно смятане“,
- „Анализ на Клифорд за диференциални уравнения“,
- „Теория на полугрупите и приложения“,
- „Увод в теорията на дискретните динамични системи и хаоса“,
- „Динамично смятане върху времеви скали“.

По повечето от избираемите курсове има написани и издадени (в чужди издателства) съответни учебници, монографии или книги.

Оценка ми за учебно–педагогическа дейност на кандидата е много добра.

Нямам критични бележки или препоръки по научната и преподавателската дейност на кандидата.

Лични впечатления за кандидата. Познавам Светлин Георгиев от 2001 година, когато бях рецензент на докторската му дисертация. Оттогава той направи неочеквано успешен за мен скок в научното си развитие.

Заключение за кандидатурата. След като се запознах с представените в конкурса материали и научни трудове и въз основа на направения анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научно-приложни приноси, потвърждавам, че те отговарят на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за приложението му и съответния Правилник на СУ „Св. Климент Охридски“ за заемане от кандидата на академичната длъжност „доцент“ в научната област и професионално направление на конкурса. В частност кандидатът удовлетворява минималните национални изисквания в професионалното направление и не е установено плашиатство в представените по конкурса научни трудове.

Давам своята положителна оценка на кандидатурата на Светлин Георгиев.

ОБЩО ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Обемът на научната продукция на Светлин Георгиев е изключителен – общо 49 статии, 40 участия в конференции в чужбина, 16 книги, вкл. четири от тях издадени от Springer или Birkhauser.

Преподавателската дейност на Светлин Георгиев е разнообразна, има и фактически написани учебници по повечето от четените от него избираеми курсове.

Въз основа на гореизложеното, препоръчвам на научното жури да избере Светлин Георгиев Георгиев за доцент.

София, 26 октомври 2023 г.

Изготвил рецензията:

(доц. д-р Ангел Живков)